

BÜLTEN

BÜLTEN

BÜLTEN

BÜLTEN

BÜLTEN

BÜLTEN

BÜLTEN

K Ü R D İ S T A N ' D A T O P L U
K A T L İ A M

-VAN VE ÇEVRESİ'NDEKİ YENİ DEPREM-

RONAHI YAYINLARI

HEVRA- DEVRİMCİ TÜRKİYE KÜRTLERİ ÖRGÜTÜ

8061 Zürich 61 - Hirzenbach

Postfach 200 / Schweiz

www.arsivakurdi.org

Vurun ulan,
Vurun,
Ben kolay ölmem.
Ocakta küllelenmiş közüm,
Karnımda sözüm var
Halden bilene.

Ahmet ARİF

"Muradiye'de yağmur yağıyor.. Çaldırarda kar var... Biri çisil, çisil diğeri lâpa lâpa... İlkinin üzerine toz bulutu... Beyaz.. İkincisinde doğa gerçeği, yine beyaz.. Ağaçlar çoktan yapraklarını dökmüş.. Sonbahar gelipte geçmiş.. Mevsim ne Sonbahar ne kış.. Ne köpekler havlıyor, ne kedilerin sesleri, ne de kuşlarda bir çıt.. Ara, bul, duy duyabilirsen... Her yanı bir sessizlik kaplamış. Bir söz etsen, bin deprem sesi geliyor...

Doğu insanı fiziksel sertliğin ardında espri gücünü de konukseverliğine, güleryüzlülüğüne sindirmiş.. Yalnız sindirmiş değil, benliğinde yoğurmuş eliyle toprağa verdiği bebelerin ardından gözyaşı dökmeyi de unutmuş. Gerçekte bu ne duygusuz olmak, ne gözyaşını esirgemek, ne de olanı kabullenmek.

Bin hırsın, bir hıncın, bir karşı koyuşun, bir direnişin, bir hesap soruşun öyküsü deprem bölgesi halkının böylesine acımasız, doğaya direnişi... Bu ne iki bebelerini gömerek, görevi koşan polis memuru Kadir Işık'ın başkaldırışı, ne imam Hüseyin efendinin Tanrıya isyanı, ne de köylü Aziz'in sağ kalışındaki şans... " (28 Kasım 1976 tarihli Cumhuriyet Gazetesi, Deprem Bölgesinden İzlenimler Röportajından, Turgut Güngör).

1923 yılında Cumhuriyet ilan edildiğinde, Türkiye'de güçlü bir burjuvazi yoktu. Yani burjuvazi kurtuluş savaşıyla iktidara gelirken, kapitalist üretim biçimi Anadolu'da çok düşüktü. Burjuvazi, feodalizmden ele geçirdiği güçlü devlet mekanizmasını kendi sınıfı yararına kullanarak, bir yandan kapitalist üretim güçlerini geliştirmeye, diğer yandan ise üst yapıdaki girişimlerle burjuva toplumsal biçimini bir an önce gerçekleştirmeye çalıştı. Senelerce kitlelere yutturulan kemalist Devrimin ilkeleri bu türdendir. Örneğin, Şapka devrimi, latin harfleri, medeni kanun v.s. gibi.

Bu yönde kendilerine ekonomik bir sistemde seçtiler. Kişinin yapamadığı işlerde, devletin yapması gerektiğinin felsefesini en iyi şekilde organize ederek, fakir halk kitlelerinin sırtından burjuvazinin palazlanmasına çalıştılar. Bu nedenle başlangıçta, burjuva ve küçük burjuvazi arasında çatışma etkin değildi. Çatışma daha ziyade Feodal üst yapıda girilen kurumların değiştirilmesine yönelen alanlarda görüldü. Bu nedenle Feodal sınıf ve bu sınıfın dünya görüşüyle şartlandırılan küçük burjuva kesimleri, feodallerden yana bir tavır takındı. Feodal din elden gidiyor sloganıyla, geniş esnaf, kır küçük burjuvazisini ve geniş halk kitlelerini rahatça etkileyebiliyordu. Buna karşılık burjuvazi, kendisine yönelen tepkileri, devlet otoritesini çok sert biçimde kullanarak bu tür olayları bastırdı. Bu arada, ekonomik düzende, kapitalist üretim biçimi genel olarak piyasaya hakim oldu. Bunun paralelinde, politik ve siyasal alanda ise, Türk milliyetçiliği üstün hale getirilmek suretiyle, diğer yaşayan halklar inkar edildi. Bilhassa Doğu Anadolu'da (Kuzey Kürdistan) yaşayan Kürt halkı asimilasyon ve baskıcı Türk milliyetçiliğine karşı çok çetin mücadeleler vermek zorunda kaldı.

Anadolunun emperyalist güçlerden arınması için Kürt ve Türk halklarının müsterek mücadelesini mistizim (din) kisvesi altında istismar ederek, kurtuluş savaşını başarıyla sonuçlandıran Türk burjuvazisi, Cumhuriyetin kuruluşundan sonra tam tersi bir tutum takınarak, Türkiyedeki Kürt halkını ve diğer azınlıkları köleleştirmeye yönelmiştir. Bu köleleştirme politikasına karşı Kürt halkı 1925 - 1938 yılları arasında Şex Şait, Koçgiri, Ağrı, Zilan ve Dersim hareketleriyle hakim Türk milliyetçiliğine karşı direnmiştir. Türk burjuva basınları ve araştırmacıları, Kürt halkının kendi özgürlüğü uğruna yaptığı her hareketi gerici olarak nitelemiş ve nitelemektedirler.

Bu gün Türkiye'de kapitalist üretim biçimi hakimdir. Bu dışı bağlıdır. Dışa bağlı finanskapital, her zaman kendi çıkarlarını tehlikede görünce başlıca "tabuları" yaratmışlardır. Bu "tabular iki yönlü olarak taban emekçi kitlelere götürülmüş ve götürülmektedir. "KÜRTLER ÜLKEYİ BÖLÜYORLAR". "KOMİNİSTLER ÜLKEYİ İŞGAL EDİYORLAR". Burjuvazi, bu tür politik çarklarına gerici partiler (AP, MSP, MHP, CGP v.s.) kanalıyla, Kürdistan'daki feodal, çağdışı kurumlarla bütünleşerek, halklarımızı ezmektedir.

SÖMÜRGE KÜRDİSTAN

Türk burjuvazisi, Kürdistan'daki sömürgeci politikasını bir çok alanda uygulamaktadır.

Bunların başlıcaları şunlardır:

- 1- Sosyo-ekonomik alandaki uygulamalar,
- 2- Doğa afetlerinden yararlanma ve soy kırımı.

SOSYO-EKONOMİK ALANDAKİ UYGULAMALAR:

SOSYAL:

Cumhuriyet tarihi boyunca sömürgeci Türk burjuvazisi kuşattığı ve zorla kendisine bağımlı kıldığı Kürdistanın yalnız yeraltı ve yerüstü varlıklarını gaspetmekle kalmamakta, bununla birlikte Kürt halkının emek gücünü de sömürmektedir. Bununla da yetinmeyen Türk burjuva iktidarları, Kürt halkının dilini ve kültürünü de baskı altına alarak, onu eritmeye ve giderek yok-
etmeye çalışmaktadırlar. Hatta giderek inkar etmektedirler. Bunun somut örneklerinden birine, 12 Mart 1971 faşist dönemin Sıkıyönetim Mahkemelerindeki savcılarının, kendine has bir Kürt dilinin olmadığını, hazırladıkları sahte iddianamelerde rastlamaktayız.

Türk burjuvazisi bir yandan Kürt dilinin ve kültürünün yüceliğini bağımlı Kürt halkına adapte etmeye çalışırken, diğer taraftan Kürt diye bir ulusun olmadığını, Kürtlerin aslında "Dağlı Türkler" olduğunu yaymaya gayret etmektedir. Bunlarla beraber, Kürt halkının folklor, müzik ve sanatını da inkar ederek, kendilerine maletmektedir. Misal olarak Çayda Çıra, Delilo, Tanzara ve Halay oyunlarına verebiliriz

EKONOMİK:

Dışa bağımlı komprador Türk burjuvazisi, tüm sömürgeci ülkelerde olduğu gibi kendi ilkel politikasını Kürdistan'da uygulamaktadır. Türkiyenin batısında kapitalist üretim ilişkileri hakimdir. Kürdistan ise, kasıtlı politik uygulamalar sonucu feodal üretim ilişkileri içindedir. Dünyanın en zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip olan Kürdistan'da halkımız, feodal toplum yapısının karanlıklarına itilmiştir. Kürt halkının, ulusal bilincine ulaşmaması için, hakim Türk burjuvazisi, Kürdistan'daki feodalizmin çağdışı kurumlarıyla (Şex, dede, Ağa) bütünleşerek temel altyapı tesislerinin oluşmasına duvar germiştir.

Bu politika şu şekilde somut ifadesini buluyor:

- Batman'da çıkarılan petrolün İskenderun, İzmir Ali-Ağa Raffinerisinde işletilmesi,
- Guleman ve Bakır maden kromlarının, komprador Türk burjuvazisinin bağımlı bulunduğu emperyalist ülkelere peşkeş çekilmesi,
- Divriği ve diğer illerdeki demir madeninin Karabük'e taşınması,
- Keban barajından üretilen elektrik enerjisinin batıdaki kapitalist işletmelerin emrine verilmesi,
- Kürdistan'da bol miktarda mevcut kömür ve odun gibi ısıtma ve ısınma araçlarından halk yoksun bırakılarak, batıya taşınmakta, ihtiyacını gideremeyen Kürt halkı ise tezekkül yakmakla başbaşa bırakılmaktadır.
- Kürdistan'ın her tarafında gürül gürül akan nehirler gerektiği gibi değerlendirilmemektedirler. İçme suyu, sulama barajları ve kanalizasyon tesislerinin kurulmasına gidilmediğinden, kuraklık başgöstermekte ve felaketlere yol açmaktadır. Bunun sonucu olarak, verimli mahsul alınmadığı gibi, uzun süren kış mevsimlerinde halkımız hayvanlarına yedirecek yemi bulamadığından, onbinlerce hayvan yok olmaktadır.

SAĞLIK:

Her alanda olduğu gibi sağlık ve sosyalizasyon alanında da Türk burjuvazisinin sömürgeci politikasını görüyoruz. Dispanser, sağlık ocağı ve Hastahaneler yeteri derecede yapılmadığı gibi, olanlar da doktor ve diğer sağlık personelinin yokluğundan işlemez haldedirler.

İçme suyu tesisleri ve kanalizasyonların yapımına gidilmediğinden, bilhassa yaz aylarında bulaşıcı hastalıklar başgöstermektedirler. Bunların sonucu olarak her yıl onbinlerce insanın sakat kalması ve ölümüne yolaçmaktadır.

Tüm bunlar yetmiyormuş gibi, ırçı-faşist Türk burjuvazisi, Kürdistan'daki nüfus artışını önlemek için "aile planlaması" politikası altında halkı zorla kısırlaştırma metoduna başvurmuştur.

DOĞA AFETLERİ:

ÇIĞ:

Kürdistan bölgesi coğrafi bakımdan dağlık olduğu için kış mevsimi uzun sürer. Bundan ötürü de bol miktarda kar yağmaktadır. Gerektiği gibi koruyucu sed ve çığ tunelleri yapılmadığından, binlerce insanlarımız ölmekte, köylerimiz yerle bir olmakta ve aylarca bölgedeki ulaşımın kesilmesine sebep olunmaktadırlar. Uzun kış mevsimleri ve fazla kar yağışı aslında yalnız Kürdistan'a has bir doğa olayı değil, tüm Dünyanın dağlık bölgelerine sahip olan ülkelerde de mevcuttur. Fakat, gelişmiş olan ülkeler, çığları sedler ve tuneller kanalıyla zararsız hale getirdikleri gibi, bu bölgeleri modern araçlarla insanların hizmetine birer dinlenme, spor ve eğlenme odağı haline getirmişlerdir. Misal: İsviçre.

DEPREM:

Günümüzde diğer doğal afetlerin yanında sık sık görülen ve insanlar üzerinde en büyük etki yapan afetlerden biri de depremdir. Binlerce insanın ölümüne sebep olan bu felaketler üzerine değişik şeyler söylenir. İşte bu söylenenler, insanların tabiat ve doğa olayları üzerine olan görüşleridir. Bu görüşler toplumun sosyal, ekonomik, kültürel yapısına göre, mistik (dini) ve fantaziye dayanan görüşler olabileceği gibi, müsbet bilimin açıklamalarına dayalı ispatlı görüşlerde olabilirler.

Sınıflı toplumlarda, sömürünün, baskının, işkencenin, zenginin, fakirin var olduğu toplumlarda bu değişik görüşler birbirleriyle çarpışırlar. Özünde belli bir sınıfın maddi çıkarlarında kaynaklanan bu görüşlere göre doğal felaketlerden korunmak, onları zararsız hale getirmek, tabiatı insanların kontrolüne almak mümkün olduğu gibi, felaketlere karşı çaresiz, boynu bükük, onu kader saymak, onun gazabından eriyip gitmekte vardır.

Türkiye'de egemen sınıfların ve onların iktidarları, siyasi temsilcileri Kürdistan'daki depremle ilgili şu demecileri vermekteler: "Allahın emri, ona karşı gelinmez", "kaderde varmış", "ölenle ölümez". Hatta bazıları Allah'ın insanlara ibret olması için verdiği bir ders olarak kabul ederler.

Halk arasında da bu görüşler yaygındır. Sömürücü hakim sınıf-

lar ancak bu şekilde kendi sömürü düzenini, haksızlıklarını haklı kılmaya çalışırlar. Halbuki Van ve çevresindeki depremde hala aradan günler geçmesine rağmen yaralı bir vaziyette açlıktan, soğuktan ölen insanların sorumlusu şimdiki iktidardır. İşte sömürü düzeninde egemen sınıfların bu şekilde halkı karanlık bir dünyada tutarak, onun gerçekleri görmesini, haksızlıklara karşı çıkmasını engellemek, senelerden beri uyguladığı, sömürü, baskı ve horgörme politikasını ebedileştirmek isterler.

Yukarıda saydığımız mistik (dini) görüşlerin Kürdistan'da halen yaygın oluşu, orda feodalitenin kısmen etkin oluşu, hele üstyapıda feodal ilişkilerin henüz kuvvetli olması, oradaki toplumsal yapıyla uygunluk halindedir. Ağanın, Şeyhin ve dedenin etkisi altında olan halkımızın bir kısmı, bu karanlık ve gerici safsatalarla sömürgeciliğe, toprak ağalığına ve onların sömürüsüne, giderek ulusal baskıya karşı olan mücadelesinden alıkonulmak istenilmektedir.

Bu felaketlerin verdiği acı, ızdırap ve çaresizlik onu ister istemez felaketlerin nereden geldiğini, kondisine sormaya iter.

Milattan çok önceleri insanlar, depremi dini nedenlere bağlamaktaydılar. Eski Mısır'da, yer tanrısının kızması ve yeri sarsmasıyla depremin meydana geldiğine inanılırdı. Babil ve Asurlularda, depremin hava Tanrısı tarafından yapıldığına inanılırdı. Daha sonraki dönemlerde, hatta bugün bile yaygın olan, tanrının insanlara, yaptıkları kötülüklerden vazgeçmeleri için onlara gönderdiği bir ceza olarak söylenmektedir. Bunun gibi eski Hindistan'da depremin, dünyayı sırtında taşıyan Fil'in, kendini çarpmasıyla meydana geldiğine, Girit'te (Eski Yunan) ise öküzün boynuzu üzerinde duran Dünyanın, öküzün kafasını sallamasıyla olduğuna inanılırdı.

İlk def, bazı yarıların günümüzdeki deprem nedenleriyle yakın bağlantısı olan, Finaximandır ve Demokrit'nin buluşları olmuştur. Onlara göre; Yeryüzünde fazla suların birikimi, sunni göllerin, kirli suların birikimi v.s. nin yeryüzü kabuğuna tesir etmekte, aynı şekilde yeraltı sularının da yer tabakalarına etkisiyle, depremin meydana geldiği görüşü ileri sürülüyordu. Günümüzde ise yer biliminin, yerin tarihi oluşumu üzerindeki buluşların ve araştırmaların meydana çıkardığı bilgiler, yer tabakalarının hareketi, yer tabakalarındaki çatlaklar ve patlamalar,

ve daha bir çok faktörlerinde etki ve tepkisiyle depremin meydana gelişini hayli açıklığa kavuşturmuştur.

Bilimin, tekniğin ve yılların tecrubesi sayesinde, Dünyadaki deprem bölgeleri ve deprem merkezleri tesbit edilmiştir. Çeşitli ülkelerde ve bölgelerde deprem kontrol merkezleri kurulmuş, deprem merkezindeki patlamaların meydana getirdiği dalgalar, önceden tesbit edilmekte, bölgenin iklimi, coğrafyası ve diğer yerel faktörlerinde sayesinde depremin ana merkezi saptanmaktadır. Bundan hareket edilerek depreme karşı ön hazırlıklar ve uyarılar yapılarak, depremden doğacak zararlar azaltılmaktadır. Misal: Çin Halk Cumhuriyetinde, son senelerde bu hususta olumlu çalışmalar yapılmış ve yapılmaktadır. Depremle ilgili tesislerde 10 000 e yakın deprem araştırmacı ve 100.000 e yakın da profesyonel eleman çalışmaktadır. Uyarma cihazları ve merkezleri kurulmuş, çeşitli zamanlarda topladıkları tecrübeler ve teknik bilgiler sayesinde, depremin belirtileri evvelden tesbit edilmekte, giderek önceden tedbirler alınmaktadır. Mesela 1 Şubat 1975 de çeşitli yerlerde küçük derecede depremler olmuştur. Bu bölge hemen deprem araştırmacıları tarafından incelenmiş, bu küçük depremlerin büyük bir depremin habercisi olduğu sonucuna varılmıştır. Bunun üzerine Haichen-Yinkau bölgesinde çeşitli tedbirler alınmış; Bölge dışında geçici konutlar yapılmış, hastahalar ve ihtiyarlar diğer bölgelere taşınmış, tüm bölge halkı uyarılmıştır. 4 Şubat 1975 de ise büyük bir deprem meydana geliyor. Ana çok az bir can kaybı oluyor. Çünkü halkın çoğunluğu evvelden yapılan uyarılar üzerine bölgeyi boşaymıştı. Çin kaynaklı haberler, konutların 90% nin yıkılmasına rağmen, can kaybının hemen hemen hiç olmadığını bildiriyorlardı.

Görülüyorki deprem bölgesi tesbit edilir, halk bu hususta bilgi sahibi edilir ve o bölgede deprem uyarıcı sistem ve araçları kurulur, bu dallarda uzmanlar yetiştirilir, Bölgedeki konut, yol ve idari mekanizmalar ona göre ayarlanırsa, depreme karşı çaresiz, güçsüz olmadığı gibi binlerce insanın ölümü de engellenmiş olur. Buda gösteriyor ki, doğal felaketlerden korunma toplumsal düzenle çok yakından ilgilidir. Çin'de bu tedbirlerin alınışı, orada emekçiden yana, halktan yana bir düzenin oluşundadır. Türkiye'de ise halk düşmanı, gerici, sömürücü bir düzenin oluşu, binlerce insanın doğanın insafsızlığına terk edilmesinin nedenidir.

Jeoloji biliminin (yer bilimi) verilerine dayanarak, Kürdistanın deprem bölgesi olduğu saptanmıştır. Bu gerçek, gelmiş geçmiş tüm Türk burjuva hükümetleri tarafından da bilinmektedir. Somut şartlar ışığında konuya yaklaştığımızda, Türk burjuva hükümetleri Erzincan, Varto, Hasankale, Bingöl, Lice ve en son olarak Van ve Çevresindeki depremlere karşı tavırsız kalmasının altında yatan ve kitlelerden saklanılmak istenen bir gerçek vardır. Bu gerçek ise orada sömürülen Kürt halkının yaşadığıdır. Irkçı-faşist düzen işgalci ordusunun toplu katliamlarıyla birlikte doğa afetlerinden de faydalanarak jenosid (soy kırım) politikasını uygulamaktadır. Bunun açık misalini, Erzincan'dan başlayarak Van ve Çevresindeki depremlere kadar en ufak bir tedbir almamalarında görüyoruz. Ve yüzbinlerce insanın ölümüne, bir o kadarının da sakat kalmasına sebep olurken, milyonlarca maddi ve manevi zararlara da yolaçmışlardır.

Türk burjuva Anayasasının 14. maddesinin hükmüne göre, yurttaş hayatının güvencesini devletin görevleri arasında saymaktadır. Bu nedenle depreme karşı hayatını korumak bir hükümetin değil, tüm hükümetlerin, daha doğrusu Cumhuriyet devletinin politikası olmalıdır. Buna karşılık "Cumhuriyet devleti" nin yetkilileri, deprem gibi bir doğa olayını Diyanet İşleri Reisinin kanalıyla din kisvesi altında "Ne yapalım, Allahın emri" deyip, kendi burjuva basını ve televizyonunda halktan gerçeği saklamak suretiyle, kendi suçluluğunu, çağdışı bakış açısıyla örtmeye çalışmaktadır. Fakat halkımız da büyük bir kesimiyle, kim ne derse desin, Dünyanın öküzün boynuzu üstünde durduğuna inanan bir halk olmaktan çıkmış, geri kalan kesini de gerçekleri görüp anlayarak bu batıl inançlardan kurtulacaktır. Diyanet İşleri Reisi hoca efendi, halkımızı cehennemle korkutup cennet vaadi ile avutma politikası, halkımızın inancı ve sağduyusu ile alay eden görevli iktidarın bir kuklasıdır. Kürt halkı, geçen depremlerden çıkarıldığı deneylerden de anlamıştır ki asıl suçlu, gerici, ırkçı-söven Türk iktidarlarıdır.

Çin Halk Cumhuriyetinin misalinde de gördüğümüz gibi Dünyanın deprem bölgelerini içeren ülkeler bu doğa olayına karşı tedbirler alarak, felaketi en az zararlarla önleneyi başarmaktadırlar. Biz bu tedbirleri sıralanakta fayda görüyoruz:

- Prefabrike, hafif dayanıklı konut yapımı,
- Deprem sahasındaki dağlık bölgelerde yaşayan halkın ovalık kesine yerleştirilmesi,

- Deprem bölgelerine gereken ulaşım olanaklarının sağlanması,
- Deprem bölgesinde devamlı olarak güçlü ve her yönden donatılmış ilk yardım tesislerinin (çadır, seyyar hastahane, ambulans araçları v.s.) hazır bulundurulması.
- Ülke içi ve ülke dışından gelecek yardımların her türlü ardnıyetten uzak dağıtımını sağlayacak organizasyonun oluşturulması.

Yukarıda bahsedilen tedbirlerin, Kürdistan'da olan depremlerin hiç birinde burjuva basınında uyarılarına rağmen alınmadığına şahit olmaktadır. MC-Hükümetinin depremden önce ve sonra aldığı tek tedbir şudur: "Yaralarınız sarılacaktır", "Böyük Türkiye yanınızdadır." Halbuki daha Erzincan'dan başlayarak Lice'ye kadar açılan yaralar daha sarılmadı.

Türkiye Kürdistanı, gerek depremlerde, gerekse burjuva iktidarlarının Kürt halkına karşı soy kırımı politikasından dolayı milyonlarca insanını kaybetti. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Kürdistan'da meydana gelen ayaklanmalarda öldürülenlerin, doğa afetlerine karşı, sömürgeciliğin, ırkçılığın, geri bırakılmışlığın bir nedeni olarak depremlere karşı savunmasız, çaresiz bırakılan ve ölüme terk edilen onekçi halkımızın katilleri, Türkiye'deki burjuva iktidarları ve onların kurduğu okulsuz, hastahanesiz, yolsuz, işsiz ve özgürlüksüz düzenidir. Bu geri bırakılmışlığın şartları icabı, toprak denli, dayanıksız evlerin en ufak bir sarsıntıda halkımızın başına çöküvermektedirler. 140 bin toprak denli evlerin yıkıntısı altında 45 bin kişinin can verdiğİ Erzincan depremi, 1952 de Hasankale, 1953 Yenice-Göner, ve giderok Varto halen hatıralardadır. Buna rağmen günümüze dek hiç bir tedbir alınmamıştır. Bu katliam zincirinin son halkaları Lice ve Van oldu.

Lice depremi 8 bine yakın insanın ölümüne sebep oldu. Hükümetin silahlı kuvvetleri, depremden onbir saat sonra, Kızılay ekibi ise 24 saat sonra deprem bölgesine gelmişlerdi. Üç gün geçmesine rağmen çoğu köylerle bağlantı kurulamamıştı. Hükümet yetkilileri halkı; "Sabırlı olun", "Yaralarınız sarılacak" yalanlarıyla oyaladılar. Lice halkı ve demokratik kuruluşlar, bilhassa TÖB-DER, hükümetin tutumunu yeriyorlardı. Büyük vaadlerde bulunan hükümet, toplam 340 Milyona yakın para yardımına karşılık Lice'ye temelsiz, tavanında sırıl sırıl suların aktığı barakalar yaptı. Lice halkı kışı çadırlarda ve dışarıda geçirmek zorunda bırakıldı.

Lice'deki konutların yapımını, aralarında anlaşan üç müteahhit üzerlerine almışlardı. 15.9.1975 tarihinde iki nolu komisyon kararında bir düzeltme vardır. Ağa Ceylan Limited Şirketi 250 konutun ihalesini binde yirmibeş kararak aldığı, ancak kararın üzerinde düzeltme yapılarak onbinde yirmibeş olarak değiştirildiği

savlanmaktadır. Çünkü 250 konutluk ihaleye Ahmet Aydeniz ve Osman Özaltın'ın vekili Maksut Yıldız da katılmaktadır. Bu ihalede Ahmet Aydeniz binde bir, Maksut Yıldız ise hiç kırmıyor. Aynı gün saat 15.30 da yapılan 250 konutluk ihaleye de yine aynı müteahhitler katılıyor. Bu ihalede Osman Özaltın onbinde beş, Ahmet Aydeniz binde iki, Ağa Ceylan ise binde elli kırıyor.

Komisyon kararının üzerinde yapılan bir düzeltme ile binde elli kırım bu sefer onbinde elli oluyor. Böylece Ağa Ceylan bir çarpıda 500 konutun ihalesini alıyor. Böylelikle bindeler onbinde yapılarak milyonlarca kâr sağlamış oluyor. (Cumhuriyet 1976-Hikmet Çetinkaya).

Türk Hava Kuvvetleri komutanı Orgeneral Emin Alpkaya'nın el koyduğu, İtalyan Aeritalia Şirketinin gönderdiği 450 bin TL. yolsuzluğu herkesçe bilinmektedir. Lice depreminde vurguncu ve soyguncular halkımızın sırtından milyonları vurdular. Halkınıza gelen bir lokmaya göz diken burjuva düzeninin yetiştirdiği, beslediği ve üzerinize saldırdığı bu kenelerin dersini halkınız bir gün gelecek, verecektir.

"Kulp İlçesinin Narlıca köyünde, Finlandiya firması tarafından monte edilen 400 konut, Zülfü Akarsu tarafından yapılmış gibi gösterilmiş, 10 Milyon Lira kendisine ödenmiştir." (Cumhuriyet 1976).

Bunun dışında gönderilen giyecek, yiyecek, çadır, battaniye ve ilaçlar da halka ulaşmadı, daha sonra dükkanlarda ve pazarlarda satışa çıkarıldı. Aynı durumla şimdi de Van ve Çevresindeki halkımız karşı karşıyadır.

VAN ve ÇEVRESİNDEKİ DEPREM

24 Kasım 1976 tarihinde, 7,6 şiddetindeki deprem Van ve Çevresindeki 5 ilçeyi ve 200 den fazla köyü yerle bir etmiştir. Onbinden fazla insanımızın ölümüne ve yüzbinlercesinin de evsiz barksız kalmasına yolaçan bu depremin gerçek suçlularını Türkiye ve Dünya kamuoyuna teşhir etmek görevi ile karşı karşıyayız.

Depremi ilk haberini alan ülke içindeki demokratik, ilerici-devrimci örgütler ve dış Dünya tüm maddi ve manevi olanaklarını seferber ederek yardıma koşarken, ülke içinde ise mevcut iktidarın yetkilileri, başsağlığı dileği ve yaraların en kısa zamanda sarılacağı boş vaadleriyle deprem felaketzedelerini oyaladılar. Bunun paralelinde, ülke içindeki tüm ilerici-devrimci kişi ve kuruluşlara da, halka yardım yapmaması için mani olundu.

Faşist düzenin resmi yetkilileri, benzin yokluğundan ötürü helikopterlerin ve kara ulaştırma araçlarının harekete geçirilemeyeceğini beyan ederlerken, halkın kendi eli ve tırnağı ile enkaz altından kurtardığı yüzlerce yaralı insan soğuktan donarak ölmüşlerdir. İlk yardımın ulaştırılmamasının diğer bir gerçeğini de yetkililer, kötü hava şartlarına dayandırmayla yetindiler. Halbuki, bu "kötü hava şartlarında" Batı Almanya 20 doktor, 200 sağlık personeli, seyyar hastahane ve 14 ambulansla direk olarak deprem bölgesine gönderildi. Bu personelin oraya gelmesinin sebebi deprem felaketzedelerine yardım etmektir. Fakat faşistler bunu da engelleneyi bildiler. Tüm Batı Alman personeli deprem merkezinden 150 Km uzakta yerleştirildi. Böylelikle bir hafta dan beri orada olan bu personel ancak 40 kişiyi tedavi edebildi. (I. Program, Batı Alman televizyonu, 6.12.1976).

Cumhuriyet tarihi boyunca, gelmiş geçmiş tüm iktidarlar ve MC-Hükümeti özellikle Kürdistan bölgesine, en modern şekilde donatılmış ve motorize edilmiş askeri gücünü Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesine ve ezeli düşmanı Sovyetler Birliğine karşı hazır bulundurmaktadırlar. Gelecek bu tehlikeler anında, benzin-siz ordusu acaba nasıl savaşacaktır? Gayri ihtiyari insanın aklına bu soru takılıyor.

Öte taraftan, Kıbrıs çıkarması esnasında Kıbrısın semalarında yüzlerce jet uçağını uçurtmasını bilen, Cumhuriyet bayramlarında jet uçaklarını manevra yaptırarak uçurtan, bir miting veya yürüyüş esnasında binlerce askeri ve polisi motorize araçlarıyla seferber eden burjuvazidir.

Kuzey Irak'ta Kürt halkının kendi ulusal kurtuluşu için verdiği mücadelesi süresince, motorize edilmiş Türk askeri güçleri, Hakkari ve Mardin bölgelerinde sınır boyunca muntazaman helikopter uçuşları yaparak, halkımızı her yönden tedirgin ve taciz etmişlerdir. Neden "Kıbrıs Çıkarması" ve Kürt halkına başkısı yapmada benzin yokluğundan bahsedilmedi de, birden bire deprem esnasında benzin yokluğundan bahsediliyor?

Bu tür oyunlarla şiddetli soğukların ve enkazın altında kalan, 2-3 güne kadar hiç bir yardım ulaştırılmadığı için, halkımız bile bile ölüme terkedildi. Hükümet yetkilileri Ankara'da kuştü-yü yataklarda, şampanya sarhoşluğuyla yurlarken, halkımız ölümle mücadele ediyordu.

Depremi ilk gününden başlayarak ülke içinden ve dış ülkelerden gelen nakit para yardımı şimdiden 1 Milyar TL. sını geçmektedir. Bunun yanısıra yapılan çadır, battaniye, giyecek eşya, yiyecek ve ilaç yardımında yüz Milyonlara ulaşmaktadır. Ülkemizde, halktan yana bir iktidar olsa, gelen bu yardımlarla Muradiye, Erciş, Diyadin, Özalp ve Çaldıran ilçelerinin yanısıra diğer köyler de yeniden kurulup, çevre mamur bir duruma en kısa zamanda getirilebilir. Fakat böyle bir davranışı Kürt halkına karşı peşin hükümlü ve sömürgeci Türk burjuvazisi ve onun iktidarlarından beklenek safdillik olur.

Bu doğrudan hareket ederek, halkınıza bu acı gününde elimizden gelen tüm yardımları yapmalıyız. Yardımların gerçekten halkınıza ulaşmasını ve faydalı olmasını istiyorsak, TÖB-DER'in kontosuna yatırılın. (TÖB-DER, T.C. Ziraat Bankası VAN, Hesap No: 2II) Ancak bu şekilde yardımlar gerçekten depremden zarar gören felaketzedelere, yani emekçi halkınızın eline ulaşabilir. Aksi halde yukarıda da belirttikleriniz gibi, halkınızın sırtında yeni milyonlar türeyecek, Van ve Çevresi de Lice gibi unutturulmaya çalışılacaktır.

Kürdistanın eğitim, sağlık, toprak, dil sorunları v.s. nasıl toplumsal düzene bağlıysa ve çözümünü köklü bir değişim gerektiriyorsa, deprem sorunu da toplumsal düzene yakinen bağlıdır. Yukarıda da bunu izah etmeye gayret ettik. Ancak sömürünün, milli baskının, hor görülmenin olmadığı bir düzende Kürdistan halkı doğa afetlerine karşı, bilinçli, hazırlıklı karşı kayocak, onun zararlarını azaltacak sağlam yapılı, aydınlık binalarda oturabilecektir.

Bu deprem ve buna benzerler bir yandan halkımız için yas günleri olurken, diğer taraftan da ırkçı-şöven Türk burjuva iktidarlarının ayrıcalıklı politik tutumu süresince kehdisine dost ve düşman olanı daha kolayca tanıyabilecektir.

Irkçı-şövenist Türk burjuva hükümetlerinin tüm baskı, terör, asimilasyon ve soykırımı politikasına rağmen, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesini yüklenerek ve örgütleyecek bilinçli

kadrolarının oluşumunu durduramayacaktır.

Emperyalizme bağlı komprador burjuvazi ve onun iktidarı tüm Türkiye halklarının ortak düşmanıdır. Türkiye halkları örnek bir dayanışma içerisinde mücadeleyi vererek, bu ortak düşmana nihai darbeyi indireceklerdir.

- Yaşasın Kürt halkının ulusal kurtuluş Mücadelesi !
- Yaşasın Kürt ve Türk halklarının kardeşliği !
- Kahrolsun Emperyalizm, Kapitalizm ve onun yerli işbirlikçileri!
- Kahrolsun Faşizm ve Koloniyalizm !
- Yaşasın Dünya işçi sınıfı ve ezilen halkların ulusal kurtuluş mücadelesi !
- Yaşasın enternasyonal dayanışma !

8.12.1976

H E V R A

Devrinci Türkiye Kürtleri Örgütü

www.arsivakurdi.org